

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון קמ"ז, פרשת שמיני תשפ"ב

שלחן שבת עם האור החיים

פירוש האה"ח הק' בהגשה מעובדת ובשפה ברורה
לנילוי נטימת צילה ע"ה בת ר' מאיר ודודה ז"ל

קרבן בהמה במקום הקרבת האדם - בשעת החטא נמשל כבהמה

בשעת החטא הרי הוא כבהמה בלא דעת

ונראה לבאר, שגם על פי הדין והמשפט יש לאדם להתכפר על ידי הקרבת קרבן בהמה, והוא לפי שאדם הישראלי עם הנפש והנשמה אשר היא חלק אלוה ממעל, אינו יכול לחטוא, וכשאדם חוטא על כרחינו לומר שבאותה שעה שחטא לא היה בדרגת אדם, וכפי שאמרו חז"ל (סוטה ג, א) אין אדם חוטא אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות, ופירושו, שבאותה שעה נסתלקה ממנו דעתו, ואינו בבחינת אדם אלא הרי הוא נמשל כבהמה שאין לה דעת.

כששב נעשה אדם ואין ראוי להמיתו

ובשעה שחוזר בתשובה, חוזרת אליו הדעת, וחוזר להיות בדרגת אדם, ונמצא שאף אם מדין המשפט הוא שנפש החוטאת תמות, הלא בשעה שחטא לא היה אדם אלא בהמה, ועל כן רק על הבהמה נגזר מיתה, וכששב בתשובה ונעשה אדם, אין ראוי להמית האדם, מאחר והאדם לא חטא אלא כשהיה בבחינת בהמה, על כן אמרה תורה שייבא קרבן בהמה ויתכפר לו, כשיחשוב במשחבתו שכל מה שנעשה בבהמה היה ראוי לעשות בו עצמו כשהיה בבחינת הבהמה.

'אדם ובהמה תושיע ה'

ועל דרך זה יש לפרש את הפסוק (תהלים לו, ז) 'צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטְךָ תְּהוּם רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה'', כלומר, שהאדם נושע על ידי הקרבת הקרבן ואינו נענש במיתה, מפני שהוא 'אדם ובהמה', שבשעה שחטא היה בבחינת בהמה, וכששב בתשובה ונעשה אדם, אין ראוי להמית החלק האדם שבו, ומפני זה נושע גם חלק הבהמה שבו, ואמר הפסוק שאין זה רק בדרך הצדקה והרחמים, אלא הגם שמשפטיך תהום רבה, ומנהיג את העולם במשפט, גם בדרך זו ראוי הוא שיוושע האדם מחמת ה'אדם ובהמה'.

וַיִּקְרַב אֶהְרֹן אֶל הַמִּזְבֵּחַ (ט, ח).

נראה לפרש את לשון הפסוק 'ויקרב אהרון אל המזבח' בדרך רמז, שכוונת התורה לרמוז בזה שעיקר כפרת החטא בקרבן היא תלויה במחשבתו של המקריב, שכשאדם חוטא הרי הוא עצמו נתחייב בעונש, ולא סתם עונש אלא עונש מיתה, וכפי שנאמר (יחזקאל יח, כ) 'הַנֶּפֶשׁ הַחַטָּאת הִיא תָמוּת', ואמרו חז"ל (ירושלמי מכות פ"ב ה"ו), ששאלו לנבואה חוטא מהו עונשו, והשיבה בפסוק זה, שנפש החוטאת תמות.

אלא שלרוב רחמיו של הקב"ה עשה חסד עם הברואים ותיקן שייבאו קרבן ויתכפר להם עם התשובה, ולכך צריך המקריב לחשוב על כל פעולה שעושים בקרבן, כשחיטה זריקת הדם והשריפה על גבי המזבל, שמחמת חטאו היה ראוי לעשות את כל זה בגופו, וכשחושב כן בדעתו, הרי הוא שב בתשובה שלימה על חטאיו ומתכפר לו בעבודות הקרבן.

זהו שאמר הפסוק 'ויקרב אהרון אל המזבח', שבדעתו ובמחשבתו הרגיש כאילו מקריב את עצמו אל המזבח, והרגיש שהשחיטה ושאר העבודות הנעשות בעגל הם מרחמי ה' לעשותם בקרבן במקום לעשותם בו.

כפרת הקרבן כנגד משפט נפש החוטאת תמות

אמנם באמת יש להבין, אם מצד הדין נפש החוטאת היא תמות, כיצד תיקן ה' שייבא קרבן ויתכפר לו, והלא נשבע ה' להעמיד את עולמו במשפט, וכפי שנאמר (משלי כט, ד) 'מִלֶּכֶּה בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אָרְצוֹ', ואמרו חז"ל (בבא קמא ג, א). כל האומר הקב"ה ותרן הוא, יותרו חייו, ומדוע זה נתן לאדם לכפר על חטאו על ידי קרבן, אם מדרך המשפט הוא צריך למות.

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועובדות נפלאים
בזכות רבינו

גם אתם זכיתם לישועה בזכות רבנו האור החיים הקדוש?

כתבו לנו לפקס: 077-4702681

או למייל המערכת p0774702681@gmail.com

ישועה בכפליים

לפניכם מכתב מרגש שהגיע למערכת המגולל בפרטי פרטים, ישועה נפלאה בזכות שיעור אור החיים הק', שקבעו בכל יום שני, והתחזקו מאוד מגליונות אלו של "ובחרת בחיים". וכבר ציפו והמתינו מתי יבוא ישועתם לידם ויכלו לשלוח סיפור זה לפרסמה במסגרת זו לכשיוושו, וב"ה קעת כשהגיע ישועתם בכפליים, והרי שלכם לפניכם:

בלימוד או בחבורות כנהוג בליל שישי, קבענו להעביר את החבורה בכל יום ב'.

וברוך השם שהיה 'געשמאקע' חבורה עם לימוד אוהחה"ק בטוב טעם ודעת, והשתדלנו בכל שבוע שיהיה מנין, והרבה פעמים הביא (הבה"ח נ"ו) קוגעל ללומדי החבורה שיהיה לזכותו.

די חבורת אוהחה"ק פון מאנטאג נאכט

ואכן החבורה קנתה שם טוב, וכבר נודע הדבר בשער בת רבים ונקרא בפי כל "די חבורה אוהחה"ק פון מאנטאג נאכט" ובצפיתנו ציפינו לראות בקרוב את ישועת השם בזכות הלימוד ובזכות רבינו האור החיים אשר כידוע רבים נושעו עי".

אבל למעשה כאשר עברו כמה שבועות ואח"כ כמה חדשים ועדיין לא שמענו את הקול חתן וקול כלה. לא התייאשנו וקמנו ועלינו להר הזיתים אל מקום קבורתו של רבינו האוה"ח הק' וביקשנו ביחד מעומק ליבנו שיזכה (הוא ואחיו) בקרוב לשידוך טוב בזכות הלימוד בקביעות בספרו הק'. כאמור אפי' שבינתיים חלפו ועברו עוד חודש ועוד חודש לא נתייאשנו כלל וכלל, והתחזקנו מאד מהגליונות ובחרת בחיים שעל ידי מכוון אור לישורים - אבוהצירא, ראינו שם סיפורים על הלימוד אוהחה"ק ועל אף שלא רואים תיכף ומיד הישועה, אין להתיאש כי בוודאי ובוודאי בזכותו הגדול של רבינו הישועה קרובה לבא. ואכן היה לנו לחיזוק גדול מהסיפורים שנדפסים שם, ואמרנו ביחד שעוד מעט יהיה נדפס שם גם הסיפור שלנו.

יום ב' חודש שבט תש"פ:

ותהילה לקל עליון בתחילת החורף של שנת תש"פ - חודש חשון נשתדך אחיו הגדול נ"ו בשעה טובה ומוצלחת, ועכשיו בתחילת חודש שבט זכינו לשמוע את הבשורה טובה שחיכינו עליה כל הזמן וזה היום קיונו לו ונגילה ונשמחה בישועתו שחברינו החשוב הוא חתן [אצל משפחת... בניו יארק בסימן טוב ובמזל טוב בשעטו"מ, ולמרבת הפלא גמר השידוך היה בעת שהיה כאן בארץ ישראל מאנטאג נאכט הזמן של החבורה בו בזמן שהיינו לומדים את דברי האוהחה"ק הק' לזכותו, כדי שיראו רבים ויראו שבזכות הלימוד האור החיים הק' זכינו להישועה ששני האחים למרות גילם המבוגר, זכו בזמן קצר לשידוכים טובים בחסדי השי"ת.

ויש לציין שתחילת הלימוד והחבורה באור החיים הק', התקיימה בליל ט"ז אדר א' ובתוך י"ב חודש נעשו שניהם לחתנים.

ויה"ר שזכותו הגדול של רבינו האוה"ח יעמוד לימנם של האחים החתנים שיחיו ויזכו לבנות את ביתם על אדני התורה והיראה, ויזכו לבנים ובני בנים עוסקים בתורה ומצוות ולבני חיי ומזוני רויחא וכל טוב סלה, וכלנו ביחד נזכה תמיד להתהלך לפני אלוקים באור החיים.

לכבוד המערכת הנכבדה
מו"ל גליון "ובחרת בחיים".

אספרה שמך לאחי בתוך קהל אהללך.

באתי בשורות אלו להודות להשי"ת על הישועה גדולה שזכינו לראות בעינינו, בזכות רוח אפינו משיח ד' אשר שמו חיים האור החיים הק' זי"ע, וכמו שמביא האוהחה"ק בפר' וירא דכשהשי"ת רוצה להביא ישועה, מביא מקודם להאדם מצוה שמסוגל להביא את הישועה שנצרך לו וזל"ק (בראשית כ"א א') "כי כשירצה ה' להטיב יזמין המצוה שסוגלתה היא הטובה המבוקשת" עכל"ק, ובנידון דידן ראינו שהלימוד בספרו הקדוש אור החיים על התורה היא היתה הסגולה להביא את הישועה ומעשה שהיה כך היה:

פורים קטן תשע"ט:

אשתקד בפורים קטן בשנת תשע"ט העבר עלינו לטובה, זכינו לשמוח בשמחת התורה ביומא טבא דרבנן של סיום לימוד מסכת ביצה בשילוב עם שמחת פורים קטן. ועשינו משתה ושמחה ויום טוב עם בשר ודגים וכל מטעמים כראוי לכבודה של תורה.

בעת הסעודה נתעוררו החברים על אודות חברינו הבחור החשוב השקדן המופלג בתו"ש הר"ר... שליט"א שהוא אחד המיוחד שבחבורה עם מידותיו וכישורונותיו ועל כולם התמדתו בתורה יומם ולילה, אך דא עקא שהוא אב בחכמה וגם הוא גדול בשנים מכל בני החבורה שהוא כבר בגיל עשרים ושבע ועדיין לא זכה לשידוך. ובר מן דין גם אחיו הגדול עדיין לא זכה להגיע לפרק האיש מקדש.

ודנו החברים עם שאלתם בפיהם, מה ביכלתינו לעשות איזה דבר טוב לקרב את הישועה, ומאת השם היתה זאת שזמן קצר לפני זה, למדתי בהיכל התורה בראחמיסטריוקא בירושלים עיה"ק, ושמעתי מאברך אחד סיפור נפלא בסגולת לימוד האור החיים הק' בחבורה, והאברך סיפר שהוא מכיר אברך אחד שלא ניוושע בזרע של קיימא כבר כמה שנים מנשוואו, וחבריו עשו חבורה של לימוד אוהחה"ק בביתו בכל ליל שב"ק ואחר שנה זכה לזרע קודש.

והיות ששמעתי את הסיפור הזה, הצעתי בפני החבריא אולי כדאי לעשות קביעות של לימוד אור החיים הק' בחבורה, לזכותו של חברינו שיזכה לזיווג הגון בקרוב. ואכן מצא הרעיון חן בעיני הבחורים, ותיכף קבעו לעשות בליל שישי הבא שיעור ללמוד אוהחה"ק.

ליל שישי כי תשא תשע"ט:

ואז התחיל החבורה בליל שישי פר' תשא תשע"ט, ולפני הלימוד אמרו ביחד כל החבורה שלומדים לזכותו.

ולמעשה החלטנו על מנת שקביעות השיעור תהא חזקה, ומכיון שבלייל שישי יש לכל אחד כבר קביעות שלו או

בְּאוֹר הַהֵלְכָה

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

סימני הטהרה הם סיבה או רק סימן לטהרה

להתירא, בכהאי גוונא לא אסרה תורה, [ועיין ברא"ש ברכות פ"ח הובא במגן אברהם סי' רט"ז סק"ג וחק יעקב סי' תס"ז וש"ת חתם סופר יו"ד סי' קי"ז דאיסור שנשתנה על ידי דבש הותרה כיון שהשתנה לדבר היתר].

וע"ש עוד שכתב על פי דברי האוה"ח הק' אלו, דבחולין (י"ז ע"א) דרשינן מהפסוק (דברים ו, יא) וּבְתִים מְלֵאִים - כָּל טוֹב - אֲשֶׁר לֹא מְלֵאֵת ד"קדלי דחזירי" הותר להם בשעת הכיבוש. ולפ"ז יתבאר מ"ש בברכת המזון - "ומכל טוב - לעולם אל יחסרנו", כל טוב היינו קדלי דחזירי, דלעת"ל יהי מותר כנ"ל.

עוד בענין זה, ראה בספר בשבילי הקרבנות (סימן ל' ועיין שם עוד בסי' ל"ב), דכשיטת האור החיים הק' דייק בספר בצפנת פענח (הל' מאכלות אסורות פ"א ה"א) מדברי הרמב"ם שסימני טהרה הם "סיבת" ההיתר, וכן מדייק מרש"י בבבא בתרא (ט"ז ע"א) במה שהתמרמר איוב "בראת שור - פרסותיו סדוקות, בראת חמור פרסותיו קלוטות, בראת ג"ע, בראת גיהנם, בראת צדיקים, בראת רשעים, מי מעכב על ידך" (- שטען כביכול שאין בחירה ח"ו). ופירש"י בראת שור בפרסות סדוקות וחמור בפרסות קלוטות, שאילו נברא שור בפרסות קלוטות וחמור בפרסות סדוקות, הי' איפכא, שהחמור הי' - טהור והשור הי' - טמא, אלא שכך גזרה חכמתו ית' שלשור יהי' סימני טהרה, ולחמור יהי' סימני טומאה עכתו"ד. חזינן מדברי רש"י שסימני טהרה "סיבה" הם, ולא אזלינן בתר המין, ולכן אילו הי' להיפוך שלהחמור הי' סימני טהרה, הי' החמור טהור. וכן מדייק הגר"מ זעמבא הי"ד בשו"ת זרע אברהם (סי' י"א ס"ק י"ז) מדברי התוספות נדה נ' ע"ב (ד"ה תרנגולתא).

כל מִפְרֶסֶת פְּרֶסָה וְשִׁסְעַת שְׁסַע פְּרֶסֶת מַעֲלַת גְּרָה בְּהֶמָּה אֲתָה תֵּאָכְלוּ (יא, ג)

בספרי הפוסקים יש נדון גדול אם סימני טהרה שאמרה תורה הם רק "סימנים" שהסיבה שהשור הוא טהור בגלל שהוא מין "שור", ו"מפריס פרסה ומעלה גרה" אינה אלא סימן לדבר, או שהם "סיבה" - שבגלל שיש להם סימנים דמעלת גרה ומפרסת פרסה לכן הם טהורים.

בענין זה כתב הגרא"ס פורשטיין ז"ל מלונדון: והנה בעיקר חקירה זו יש לי להביא ראיה מדברי האור החיים הק' (פ' שמיני י"א, ז) וז"ל: ואת החזיר וגו' "והוא גרה לא יגר". פי' תנאי הוא הדבר כל זמן שהוא לא יגר, אבל לעתיד לבא יעלה [החזיר] גרה ויחזור להיות מותר, ולא שישאר בלי גרה ויהיה מותר, כי התורה לא תשונה עכ"ל. ובשלמא אם הסימנים הם "סיבה" לטהרה, מובן למה החזיר יהיה מותר לעתיד, כיון דאז יהיה לו סימני טהרה, אבל אם אינם אלא "סימן", אמאי יהיה מותר לעתיד, הא סוף כל סוף הוא ממין הדבר אחר כמאז, ואין כאן "סיבה" לטהרו.

ובפרדס יוסף (שם) הביא הביא מחכם אחד להעיר על האוה"ח הק' מהא דאיתא בבכורות (ה, ב) טמאה שילדה מין טהורה אסור, וא"כ איך יחזור החזיר להתירה אף שיהיה לו סימנים. והוא כתב לתרץ דלכן נאמר "והוא" גרה לא יגר, למעט שהוא אינו טמא רק כל זמן שלא יגר, אבל אם גרה יגר שפיר יהיה מותר.

ונראה ליישב באופן אחר, דשאני הא דיוצא מן הטמא דהוא אסור מלידתו מחמת המין דאמו, אבל הכא דהטמא עצמו השתנה

חידה שבועית:

איך מבאר רבינו הפסוק (תהלים לו, ז) צְדָקָתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטְךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם וּבְהֶמָּה תוֹשִׁיעַ ה'?

פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת מייל: p0774702681@gmail.com או לפקס: 077-4702681

על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור החיים והפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי האור החיים הק' המובאים במאמר שבריש הגליון.

בין שולחי התשובות תערך הגרלה על הספר 'באור החיים'.

פרקי חיים ותולדות איש האלוקים, רבינו האור החיים זי"ע. עם איורים, תמונות ומסמכים נדירים, השופכים אור על חיי רבינו ומאורעות התקופה.

דבקים בתורת ה'אור החיים'

"חיים פולכם היום"

ליקוט נפלא מתורתו של רבינו האור החיים זי"ע
חידושים והנהגות להלכה
קטעים מותאמים לענייני של יום על פי סדר השנה
דברי הדרכה ומוסר
מעשיות כחיי והלימות רבינו אור החיים
מצוות כוהתר"ג במשנת רבינו
מדור שבחי חיים

מוקד הזמנות 1800-22-55-66

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

שבחי חיים

שבחים שנאמרו ע"י צדיקי הדורות על רבינו אור החיים
ובמעלת לימוד מתוך ספר האור החיים הק'

גופו הקדוש של רבנו

הרה"ק רבי נח מקאברין זצ"ל אמר בזה הלשון 'הלואי וואלטין מיר האבן אזעלכע הייליגע נשמות וואס פאר א הייליגן גוף ער האט גיהאט', [הלואי והיו נשמותינו מזככות כפי שהיה מזכך גופו של רבנו].

(מסילות החיים)

ההוגים בספרו כשומעים מפרש מפיו

ואמר על ספר אור החיים, אשר שם כוחו בחיבורו ויכול האדם להתפעל בלמוד ספרו הקדוש כמו שהיה שומע מפרש יוצא מפיו קדשו זי"ע.

(אמרות משה הרה"ק ר' משה מקאברין זי"ע)

בתוך ספריו של רבנו טמונה חכמת אמת

'הצצתי וראיתי את גדל מעלת קדשת פנימיות הספר הקדוש אור החיים על פסוק ד' ימלך לעלם ועד, אשר טמון בקרבו חכמת אמת וזה לשונו...'

(ויקח משה)

רבנו היה בבחינת מלאך

כיוצא בזה היל' אומר הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זצ"ל כי האור החיים היה בבחינת מלאך. ומאז שעלה הרה"ק מבעלזא להתישב בארץ ישראל נהג שלא לומר תחנון בט"ו תמוז, באמרו כי האור החיים הקדוש היה מרא דארעא קדישא.

(ספר מנהגי בעלזא דף ט"ו)

חיבורו של רבנו נחוץ בכדי לעורר אהבת ויראת ה'

...מספרי אור החיים הקדוש, אשר הוא ספר חשוב ונחוץ להתעורר לאהבת ויראת ה' יתברך ולאהבת התורה וקיום המצוות. (הגאון ר' משה פיינשטיין זצ"ל בהסכמתו לספר מסילות החיים)

לזרז בני ישראל להביא ברכה לביתם

ועתה מוציא לאור ספר ליקוטי מוסר ויראת שמים מספרי האור החיים הקדוש, וכמובן גוף הספר אין צריך להסכמה כי כבר נודע בתבל מה שהגיד רבנו הבעש"ט הקדוש זצלה"ה ושאר צדיקים קדושי עליון מגדולת נשמתו מלובש דוד המלך עליו השלום, ומגדל התועלת בלמוד בספר האור החיים הקדוש שמזכך הגוף והנפש, אך באתי בזה לזרז בני ישראל לקנות הספר בהקדם להביא ברכה לתוך ביתם ובזכות זה נזכה לביאת משיח צדקנו כמו שכתב בספרו הקדוש בפרשת ראה משיח ה' שמו חיים, ועץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאשר.

(האדמו"ר מביאלא זצוק"ל בהסכמתו לספר מסילות החיים)

כתב בחיבוריו ממה ששמע בשמים

בפירושו לפרשת שמיני (ויקרא ט, טו) כותב רבנו "שמעתי", ואינו מפרש ממי שמע, הרה"ק מקוידניוב זצ"ל פרש את דבריו ואמר, שקבלה היא בידו שרבנו שמע זאת בשמים.

[וזוה לשון קדשו: "וארמוז לך פרט אחד קטן שרמז הכתוב באומרו ויקרב את העולה ויעשה כמשפט, כבר רמזתי לך כי זכרון העולה ירמוז על כנסת ישראל, ובאמצעות הרחקת ישראל מהיושר הם מורידים העולה למטה חס ושלום, ובאמצעות התקרבותם לא מלבד שלא תשולח בפשעם אלא יוסיפו להעלות עליה אחר עליה עד שתעמוד בגדר המשפט כידוע למשכיל, והוא ויעשה כמשפט, שמעתי!"]

(סגולת משה)

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההכנה בפירוש הקדוש יוצאין מכון 'לאור באור החיים' במיזם שבועי של מבחן שבועי נושא פרסים שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון ייחודי מבית פון קליק.

אז איך משתתפים:
מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון: 033-100-000
מקישים את קוד החידון: 12972 ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקיאות המרשימה ביותר יקבל ב"ה שי מיוחד.

חייגו:
073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון
רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחברים לחיים

תורמים סטים ורואים ישועה

לפרטים: 02-8043333